

Notes metodològiques

Aquest estudi es proposa combinar la interpretació teòrica sobre la comunicació local, i especialment sobre la televisió, amb la recerca empírica i el treball de camp aplicats a les experiències concretes que es desenvolupen a Catalunya.

La recerca teòrica s'inscriu en la línia dels estudis sobre polítiques de comunicació i, més concretament, dels estudis sobre polítiques de comunicació i espais de comunicació. En aquest sentit, es beneficia dels estudis anteriors dels autors sobre la comunicació alternativa, la comunicació local (o mesocomunicació), els espais de comunicació, les funcions de la televisió pública, les televisions a les regions d'Europa, etc.; estudis que tenen en compte la incidència dels canvis tecnològics de la comunicació (especialment de la digitalització).

Pel que fa a la metodologia utilitzada en el treball de camp, aquest estudi ha combinat quatre nivells de recerca concrets. En primer lloc, s'ha elaborat una llista o inventari de les televisions locals existents a Catalunya, llista que s'ha anat actualitzat durant la recerca, fins a octubre de 2001. Per a l'elaboració d'aquest inventari s'han fet servir diferents fonts documentals (dossiers, bibliografies especialitzades), informacions periodístiques, entrevistes amb representants del sector, recerca directa a Internet, etc. Totes les dades obtingudes s'han sotmès a verificació, amb trucades telefòniques a les televisions o als ajuntaments, amb consultes a testimonis directes de cada televisió i cada població. Aquest procés ens ha permès elaborar una llista amb les 104 televisions locals de Catalunya a finals d'octubre de 2001, que en endavant anomenarem "univers". Aquesta llista, que s'adjunta, inclou les dades bàsiques de cada emissora: nom, ciutat, comarca, titularitat, adreça i dades de contacte.

Posteriorment, i a partir de l'inventari, s'han construït dos grups de mostres representatives d'aquest univers, amb la finalitat de poder realitzar anàlisis més aprofundides.

D'una banda, es va dissenyar una mostra representativa de 50 televisions locals, escollides a partir dels criteris següents: distribució territorial, nombre d'habitants de la ciutat on estan ubicades i titularitat. Les televisions d'aquesta mostra van respondre un qüestionari que incloïa una trentena d'ítems, que anaven des dels pressupostos fins a la situació contractual del personal, passant per les hores d'emissió o la seva presència a Internet. Paral·lelament, i amb la finalitat de fer una aproximació més detallada a l'estructura i el funcionament de les televisions locals, es va dissenyar una mostra representativa de 26 televisions, en la qual hi ha presents els diferents tipus que es descriuen en el capítol 2 d'aquest llibre. Aquestes televisions van ser sotmeses a una observació detallada, inclosa una entrevista en profunditat amb el director o amb un representant qualificat de cada emissora. Aquest estudi va recollir dades

qualitatives, com ara les valoracions sobre la pròpia emissora, l'estat del sector o el marc legal, però també qüestions que permetien un coneixement més aprofundit del funcionament de la televisió, com ara el perfil del personal, els formats programàtics, el desglossament del pressupost per partides o la situació de les instal·lacions i els equipaments tecnològics disponibles. Aquestes entrevistes incloïen la totalitat del qüestionari aplicat a la mostra ja esmentada de 50 televisions, però s'aprofundia més en cada ítem i s'hi afegien altres aspectes qualitatius.

En conseqüència, hem pogut fer una explotació a tres nivells: sobre les dades bàsiques relatives a la totalitat de l'univers (104), sobre les dades comunes de 76 televisions (les 50 enquestades i, a més, les 26 entrevistades) i una anàlisi, més aprofundida, sobre les 26 televisions de l'última mostra.

Aquestes dades recollides sobre el terreny s'han completat amb informacions provinents de dossiers, declaracions i conferències. També amb una sèrie d'entrevistes i amb l'organització d'un seminari de treball amb persones representatives de les diverses especialitats del sector.

El llibre comença amb un capítol dedicat als antecedents històrics i, a continuació, es descriuen de forma sumària (capítol 2) les característiques bàsiques de l'estructura i la tipologia de les televisions locals a Catalunya. Posteriorment, es detallen els diversos grans aspectes del funcionament d'aquestes televisions (capítol 3): aspectes econòmics, tecnologia i equipaments, organització professional, programació, i estructura associativa i empresarial de les televisions locals. Feta aquesta descripció, es valoren les polítiques de comunicació i l'ordenament jurídic (capítol 4) i es fa una referència bàsica a les expectatives obertes per Internet en el sector.

El llibre, finalment, es tanca amb unes conclusions que es divideixen en tres apartats principals: un primer apartat en el qual s'ofereix un breu resum o síntesi de les característiques bàsiques de l'experiència analitzada; un segon apartat en què els autors oferim el nostre punt de vista sobre els valors (a defensar) d'aquest moviment que considerem crucial per a les democràcies modernes i per a la identitat cultural dels pobles, i finalment, interpretant les dades de la nostra anàlisi, s'identifiquen els elements claus del debat, o de la controvèrsia, sobre les polítiques de comunicació que han d'aplicar-se a aquest sector si es vol garantir la seva supervivència en un context de canvis accelerats en la comunicació.